

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021
(skrajne daty)

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Relacje międzykulturowe w epoce średniowiecza
Kod przedmiotu/ modułu*	KM30
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	II rok, sem. 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j.polski
Koordynator	Dr Leszek Poniewozik
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Leszek Poniewozik

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
3	15		15						3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Ogólna wiedza na temat epoki średniowiecza. Znajomość podstawowej terminologii z zakresu historii kultury.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Zaznajomienie studentów z dziejami relacji międzykulturowych w średniowieczu
C2	Kształcenie umiejętności myślenia historycznego, analizy i syntezy materiałów faktograficznych oraz powiązań międzykulturowych

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Ma podstawową wiedzę o naukach związanych z zagadnieniami komunikacji międzykulturowej oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	K_Wo1
EK_02	Zna podstawową terminologię z zakresu wiedzy o kulturze i komunikacji	K_Wo2
EK_03	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z dziedziny kultury z wykorzystaniem różnych źródeł	K_U01
EK_04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	K_U03
EK_05	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_Ko3
EK_06	rozumie różne dylematy związane z komunikacją międzykulturową	K_Ko4

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Charakterystyka sytuacji w Europie po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego
Omówienie podstawowych kręgów kulturowych w Europie wczesnego średniowiecza: - cesarstwa bizantyjskiego - państw barbarzyńskich powstałych na gruzach imperium rzymskiego - ludów pogańskich Europy północnej i wschodniej
Ukazanie czynników mających wpływ na zaistnienie oraz utrwalanie relacji międzykulturowych.
Wskazanie roli religii (chrześcijaństwa, islamu, religii pogańskich) w kształtowaniu relacji pomiędzy kulturami
Charakterystyka rodzajów relacji międzykulturowych
Osiągnięcia poszczególnych kręgów kulturowych średniowiecza

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Stosunek społeczeństw wczesnośredniowiecznej Europy do dziedzictwa antyku
2. Interakcja pomiędzy chrześcijaństwem a społeczeństwami pogańskimi we wczesnym średniowieczu: - Celtami - Skandynawami - Słowianami - Bałtami
3. Współistnienie chrześcijaństwa i islamu w średniowieczu: - dzieje konfliktów - przenikanie obu kultur i osiągnięć cywilizacyjnych
4. Wzajemne relacje pomiędzy kręgiem kultury chrześcijaństwa zachodniego i wschodniego - narastanie różnic - schizma wschodnia i IV krucjata - stanowisko zachodu wobec zagrożenia ze strony Turków
5. Relacje Europejczyków ze społeczeństwami pozaeuropejskimi: - kontakty z Mongołami i ich wpływ na dzieje Europy - odkrycie Nowego Świata
6. Schyłek kultury średniowiecznej i jego wpływ na epokę odrodzenia

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy wspierany prezentacją multimedialną

konwersatoria: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, praca indywidualna

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat	W., KONWERS.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

1. Obecność na zajęciach
2. Aktywność w trakcie zajęć
3. Zaliczenie kolokwiów z materiału realizowanego na zajęciach
4. W przypadku osób chętnych na ocenę wpływ będzie miało także przygotowanie referatu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z	30

studiów	
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	50
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Historia Kościoła, pod. red. L. J. Rogiera, R. Auberta, M. D. Knowlesa, Warszawa 1988.
2. E. Gilson, Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich, Warszawa 1966.
3. J. Le Goff, Kultura średniowiecznej Europy, Warszawa 1970.

Literatura uzupełniająca:

Źródła:

1. Anna Komnena, Aleksjada, T. 1-2, przeł., wstępem i przypisami opatrzył O. Jurewicz, Wrocław 2005.
2. Bober A., Anglia, Szkocja, Irlandia. Teksty źródłowe do historii Kościoła i patrystyki I-IX w., Millenium. Pierwsze tysiąclecie chrześcijaństwa w świetle tekstów źródłowych, t. 5, Lublin 1991.
3. Anonima dzieje Pierwszej Krucjaty, przeł. K. Estreicher, Warszawa 1984.
4. Einhard, Życie Karola Wielkiego, przeł. J. Parandowski, Wrocław 1950.
5. Grzegorz z Tours, Historie. Historia Franków, przekł. K. Liman oraz T. Richter, ; wstęp, oprac.,
6. Helmolda Kronika Słowian, tłumaczenie J. Matuszewski, wstęp i komentarz J. Strzelczyk, Warszawa 1974.
7. Kronika Thietmara, tłumaczenie, wstęp i przypisy M. Z. Jedlicki, postłowie K. Ożóg, Kraków 2005.
8. Labuda G., Słowiańszczyzna starożytna i wczesnośredniowieczna. Antologia tekstów źródłowych, Poznań 1999.
9. Najstarsza kronika kijowska. Powieść minionych lat, tł. F. Sielicki,

Wrocław 2005.

10. Piotr z Dusburga, Kronika ziemi pruskiej, Toruń 2004.
11. Sagi islandzkie, opracował A. Górski, Warszawa 1960.
12. Spotkanie dwóch światów. Stolica Apostolska a świat mongolski w połowie XIII wieku. Relacje powstałe w związku z misją Jana di Piano Carpiniego do Mongołów, pod red. J. Strzelczyka, Poznań 1993.

Opracowania:

1. Balard M., Wyprawy krzyżowe i łaciński Wschód XI-XIV w., przekł. M. Witkowski, Warszawa 2005
2. Cardini F., Europa a islam. Historia nieporozumienia, tł. B. Bielańska, Kraków 2006.
3. Danecki J., Arabowie, Warszawa 2001.
4. Dawson C., Religia i powstanie kultury zachodniej, Warszawa 1958.
5. Gieysztor A., Mitologia Słowian, wstęp K. Modzelewski, postł. L. P. Słupecki, oprac. na podst. rękop. A. Pieniądz, Warszawa 2006.
6. Le Goff J., Inteligencja w wiekach średnich, Warszawa 1966.
7. Haussig H. W., Historia kultury bizantyńskiej, Warszawa 1969.
8. Labuda G., Rozważania nad teorią i historią kultury i cywilizacji. Wybór studiów i rozpraw, Poznań 2008.
9. Mrozek A., Średniowieczna filozofia arabska, Warszawa 1967.
10. Sady W., Dzieje religii, filozofii, nauki, Kęty 2010.
Berger, Warszawa 2003.
11. Wood J., Celtowie, Warszawa 2002.
12. Zieliński T., Religia Rzeczypospolitej Rzymskiej, Toruń 2000.
13. Zubiński T., Etniczne dziedzictwo Bałtów, Warszawa 2007.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej